

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quòd virtus sit magnæ iucunditatis & dignitatis. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

subiectus, si quis partē sui foris querit. Aug. Venditis rebus nostris nullō magis carū accipimus pretiū, quā nosip̄os. Implicati enim talibus nō eram⁹ nostri. Sen. Minus quā seruus est, qui seruos timeret. ¶ Itē virtus posseſſio est habēti ſufficiens. 2. Cor. 12. Sufficit tibi gratia mea. Sen. Virtus nudo homine cōtēta eſt. Idē: Sapiens ſe contentus eſt, non ut velit eſſe ſi h̄c amico, ſed ut poffit. Itē Seneca: Se contētuſ eſt sapiens ad bene viuēdū, non ad viuēdum: ad hoc enim rebus multis illi opus eſt, ad illud tantū animo ſano & erecto & dēpiciētē fortunā. Idem, Virtus nullo eget, & præter ſumim̄ bonū extrinſecus instrumenta nō quaerit. Ecōtrario, diuitiæ tetrena multis indigēt. Boëtius: O anguſtas inopēſque diuitias, quas nec habere totas plurit us licet, & ad quēlibet ſine cāterorū paupertate nō veniūt. Idē: Verū illud eſt, permultis illos indigere, qui permulta poffidēt. Homo abſq; virtute vel gratia eſt regio egeſtatis. August. in lib. Cōf. 1. Deſluxi à te ego, & errauī: errauī Deus me⁹ nimis deuius à ſtabilitate tua in adolescence mea, & factus ſum mihi regio egeſtatis.

Quod virtus ē magna iucunditatis & dignitatis. C A P. V I I.

Item virtus bonum eſt & magna iucunditatis & magna dignitatis. Boër. le cōſol. Nūquā ſine pena ſunt vitia, nūquā ſine prämio ſunt virtutes. Senec. Rerū honestarū p̄tium in ipſis eſt: hoc p̄tium eſt mentis latititia. Idē: Reclē factorū vērsus fruſtus eſt in ipſis: nec vllū virtutum p̄tium dignum ipſis extra ipſas eſt. Ber. Delectationes non perdimus, ſed mutamus à corpore ad animam, & ſenſibus ad conſientiam. Item Greg. ſuper Iob 1. Filij per domos coniuium faciunt, dum virtutes ſingulae iuxta modū propriū mentē pafciunt. Ecōtrario cuſre per ſingula, tot inuenies animae tormenta, quot vitia, ut ait Aug. Gaudium virtutis eſt velut fons gaudij in domo propria naſcēs. Sc̄ne. Existimas me detrahere tibi multas voluptrates, qui fortuita ſubmoueo, qui dulcissima ſpe oblectamenta cēſeo deuitanda. Imō ecōtrā volo tili nunquā deesse lētitia: volo illā tibi domi naſci: naſcitur, ſi intra reipſum ſit. Idem: Tu iudicas eū gaudere qui ridet: animus debet eſſe alacer & fidens, & ſuper omnia reſtus. Eccle. 30. Non eſt oblectamentum ſuper cordis gaudium. Senec. Conculca iſta quę extrinſecus ſplēdent, & de tuo gaude. Quid eſt autem hoc, de tuo, de reipſo, & tui optimā parte. Idē: Viri boni gaudium eſt ex bona conſientia, ex contemptu fortitorū ex honestis consiliis, ex rectis actionibus, ex placito vita & continuo tenore vñā premechtis viam. Idem: Hæc quibus delectatur vulgus, tenuem habet ac perfuſoriam voluptratē, & quod

quodcumque inuenitum est gaudiū, fundamento caret: hoc de quo loquor, ad quod te conor perducere, solidū est, & quod plus pertinet introrsus. Idē: Fundamentum bonae mentis est, non gaudere vanis. Fundamentū hic esse dixi culmen, cum ad summa peruenient qui scit quo gaudeat, qui felicitatem suam in aliena potestate non posuit. Item Seneca. Improbæ voluptates non sunt solidæ, non sunt fideles: etiam si non nocent, fugiunt: potius aliquod bonum mansurum circūspice. Sola virtus præstat gaudiū perpetuū, securū, etiam si quid obsistat. nubium, materia interuenit, qua infra feruntur, nec vñquā die vincunt Greg. Absit ut tanta sit delectatio in vitiis, quanta est in virtutibus. ¶ De dignitate virtutis dicit Boë. Non virtutibus ex dignitate: sed ex virtutibus dignitati honor accessit. Idē: Virtuti propria dignitas inest. Virtus est beatitudo, vel felicitas præsenzis vita. Beatitudo virtutis de fonte cœlestis beatitudinis, amicis Dei in hac valle misericordia stillatur. Vnde 2. Cor. 12. dicit gl. Aug. In regione intelligibiliū beata vita in fonte suo bibitur: inde aliquid aspergitur huic humanae vita, vt in tentationibus huius seculi temperanter, fortiter, iustè, prudenterque vivatur. Tullius: In quo virtus est, nihil ei deest ad bene ac beatè vivendū. Macrobius: Solæ virtutes faciunt beatū: nullaque alia via quisquā hoc bonū adipiscitur. Sene. Ratio recta & consummata felicitatē hominis impieuit: hoc vñst̄ bonū hominis est, quod qui habet, etiam si aliis destituitur, laudādus est: quod qui nō habet, in aliorū omnium copia dānatur. Rationē verò rectā & consummatā facit virtus. Vnde Aug. dicit in libro Soliloquiorum, quod virtus est ratio recta vel perfecta: id est, rationis rectitudo vel perfectio.

Quod status virtutis assimilatur paradise terrestri & cœlesti. CAP. VIII.

Virbus seu gratia quasi paradisi facit in corde hominis. Eccl. 41. Gratia Dei sicut paradiſus in benedictionibus. Assimilatur cor vbi gratia est, paradiſo & terrestri & cœlesti. ¶ Terrestri tripliciter, scilicet amoenitate, fecunditate, & securitate. ¶ Amoenitatē & fecunditatē ibi faciūt quatuor virtutes, velut quatuor flumina paradiſi mente irrigātes. Vnde glo. Greg. super illud Gen. 2. Fluui⁹ egrediebatur de loco voluptatis ad irrigādū paradiſum &c. Quatuor flumina paradiſum irrigāt: quia dū his quatuor virtutib⁹ cor infunditur, ab omni desideriorū carnaliū astu temperatur. Ecc. 40. Sup. omnē aquā viriditas, & ad horā fluminis. Altitudo verò facit securitatē: qā sicut paradiſ⁹ terrestris in alto situs est ptingēs vñq; ad lunare circulū, sicut dicit gl. Str. super illud Gen. 2. Plātauerat De⁹ paradiſum voluptatis: sic cor

vñ